

Opinnot, ura ja asiantuntijuus

Hei! Tällä videolla pohditaan, miten opintosi liittyvät uraasi, mitä ura ja urasuunnittelu oikeastaan tarkoittavat, ja mistä puhumme, kun puhumme asiantuntijaksi kasvamisesta.

Ura ja urasuunnittelu ovat koreita sanoja ja liittyvät mielessämme erityisesti työelämään. Elämässä kuitenkin kaikki vaikuttaa kaikkeen, eikä oman työtulevaisuuden suunnittelua voi erottaa muusta elämänsuunnittelusta. Ura on kulkua koulutuksen, työn ja muun elämän läpi. Olet tehnyt elämässäsi jo monia valintoja ja suunnanottoja kohti sinulle merkittäviä asioita. Uraasi on siis käynnissä jo nyt. Urasuunnittelu on siis kokonaisvaltaista orientoitumista tulevaisuuteen, ja siihen liittyvät kysymykset ovat kaikilla hieman erilaisia ja aktivoituvat eri elämäntilanteissa. Tulevaisuutta on kuitenkin hyvä pohtia niissä hetkissä, kun ei ole niin sanotusti tilanne päällä.

Mutta entä se asiantuntijuus? Taas yksi hieno sana, joka saattaa tuntua etäiseltä. Siihen opinnot ja yliopistokoulutus kuitenkin tähtäävät, asiantuntijaksi kasvamiseen. Asiantuntijuus ei ole valmistumisen yhteydessä myönnettävä titteli, vaan oma asiantuntijuutesi kehittyy koko opintojesi ajan.

Opinnoissa hankkimiesi tietojen ja taitojen lisäksi siihen sisältyy monenlaisia työllistymis- ja uravalmiuksia, joita kehität ja käytät myös opintojen aikana. Asiantuntijaksi kasvun prosessia voi ajatella erilaisten pääomien kerryttämisenä. Katsotaan hieman tarkemmin, mistä on kyse.

Opintojen keskiössä on tietenkin oman alasi osaaminen ja ymmärrys. Niitä olet tullut yliopistosta todennäköisesti etunenässä hakemaan. Lisäksi kuitenkin erilaiset opiskelutavat ja –muodot kehittävät niin sanottuja siirrettäviä taitoja, jotka eivät ole suoraan sidoksissa alaasi: Opit ryhmätyöskentely- ja viestintätaitoja, analysoimaan ja argumentoimaan, projektityöskentelyn ja luovan ongelmanratkaisun taitoja ja niin edelleen. Myös siirrettävät taidot ovat osa asiantuntijuutta.

Opintojen alkaessa tutustut myös muihin opiskelijoihin. Saatat huomata, että vaikka toiset ovatkin osin kiinnostuneista samoista asioista kuin sinä, ajattelevat monet opinnoista ja tulevaisuudestaan myös ihan toisin, ja tulette todennäköisesti myös hyvin erilaisista taustoista. Aloitat myös opintojen suunnittelun. Joudut siis ottamaan selvää vaihtoehtoistasi, ennen kuin voit alkaa tunnustella, mikä niistä olisi sinulle oikea valinta. Jossain kohtaa kaipaat päätöstesä tueksi ehkä myös tietoa siitä, mihin tutkinnollasi on aiemmin menty ja millaisissa tehtävissä alaltasi valmistuneet työskentelevät. Kontaktien luominen, toisin sanoen ihmisiin tutustuminen, ja tietämys omista vaihtoehtoistasi ovat asiantuntijan sosiaalista pääomaa.

Törmäät opiskellessasi myös erilaisiin kirjoittamattomiin sääntöihin ja tapoihin: olet esimerkiksi ehkä jo kuullut, että luennot alkavat aina 15 minuuttia yli tasatunnin. Myös esimerkiksi akateeminen puheen tapa saattaa aluksi tuntua oudolta. Samanlaisia hiljaisia sääntöjä ja tapoja on kaikilla yhteisöillä. Saatat tunnistaa niitä esimerkiksi harrastuksissasi, työ- tai harjoittelupaikoistasi ja niin edelleen.

Samaten saatat huomata, että hyödyt opinnoissasi yllättäen taidoista, joita olet oppinut opintojen ulkopuolella – ehkä olet oppinut hyväksi kuuntelijaksi ystäväpiirissäsi, ehkä olet oppinut aikatauluttamaan asioita aikaa vievän harrastuksen takia, ehkä osaat toimia rauhallisesti paineen alla jonkin aiemman kokemuksen karaisemana – yhteisöjen hiljaisen tiedon omaksuminen ja opintojen ulkopuolella hankittu osaaminen ovat kulttuurista pääomaasi.

Opintojen edetessä ajatuksesi alastasi ja itseäsi kiinnostavista asioista myös todennäköisesti kehittyvät. Alat myös ehkä mieltää itsesi aiempaa vahvemmin yliopisto-opiskelijaksi, oman alasi opiskelijaksi tai muulla koulutukseesi liittyvällä tavalla.

Kohtaat myös tilanteita, joissa joudut kuvaamaan omaa osaamistasi ja omaa motivaatiotasi muille - esimerkiksi harjoittelu- tai työpaikkoja hakiessa tai hops-keskustelussa. Oman osaamisen, arvojen, motivaatioiden ja vahvuuksien tunnistaminen ja sanoittaminen ja oman ajattelun kehittymisen havainnointi liittyvät identiteettipääomaan, jonka muodostuminen on hyvin henkilökohtainen prosessi ja kestää koko opintojen läpi.

Opinnoissa kuten muussakaan elämässä asiat eivät myöskään aina mene parhain päin. Oman jaksamisen rajojen tunnistaminen, keinot palautua, kyky sietää epävarmuutta, muutoksia ja pettymyksiä ovat keskeistä psykologista pääomaa, jota tarvitset niin opinnoissa, työssä kuin muussakin elämässä. Nämä taidot ovat myös keskeinen osa asiantuntijan osaamispalettia.

Asiantuntijaksi kasvua tapahtuu siis koko ajan ja kaikenlaisten kokemusten kautta. Kun pohdit tulevaisuutta, osaamistasi tai asiantuntijuuttasi tai kaipaat tukea tai neuvontaa työnhakuun tai harjoitteluun liittyvissä asioissa, tutustu Opiskelijan ohjeet –sivuston teemoihin ”Työ ja ura” ja ”Harjoittelu”.

Sieltä löydät tietoa yliopiston urapalveluista. Olemme täällä sinua varten koko opintojen ajan ja vielä vuoden valmistumisen jälkeenkin.

Ollaan yhteydessä!